

ΣΤΕ 2614/2010 [Απόφαση δικαστηρίου παραπομπής μετά από αναιρετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας]

Περίληψη

-Εφόσον η κρίση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ότι χρόνος δημοσίευσης της γνωστοποίησης για την παρακατάθεση της αποζημίωσης απαλλοτρίωσης είναι, αν η ημερομηνία που φέρει το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως όπου έχει δημοσιευθεί δεν συμπίπτει με εκείνη της πραγματικής κυκλοφορίας του, αυτή η τελευταία, αποτελεί συμμόρφωση προς σχετική αναιρετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας προβάλλεται απαραδέκτως λόγος αναίρεσης, με τον οποίο δεν αμφισβητείται η συμμόρφωσή της, αλλά η κρίση της αναιρετικής απόφασης.

-Πρώτη συζήτηση της υπόθεσης μετά την αναίρεση είναι η ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής και όχι εκείνη ύστερα από την οποία εκδόθηκε η αναιρεθείσα απόφαση.

-Αβάσιμος ο λόγος αναίρεσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι κατά παράβαση νόμου με την αναιρεσιβαλλόμενη χαρακτηρίστηκε προσφυγή το ασκηθέν ως «αίτηση» ένδικο βοήθημα.

Πρόεδρος: Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Εισηγητής: Ν. Ρόζος

Δικηγόροι: Δ. Βετούλας

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή με την αίτηση αυτή ζητείται εμπροθέσμως η αναίρεση της 272/16.2.2005 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδόθηκε μετά την 2527/2003 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, αναιρετική της 1411/2000 αποφάσεώς του: α) έγινε δεκτή η προσφυγή του αναιρεσίβλητου Μιλτιάδη Ζέπου και βεβαιώθηκε η αυτοδίκαιη ανάκληση αναγκαστικής απαλλοτριώσεως που είχε επιβληθεί με την 1087201/5844/0010/29.8.1996 κοινή απόφαση των Υπουργών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 1010 Δ΄) σε ακίνητο εμβαδού 3353 τ.μ., το οποίο ευρίσκεται επί των οδών Επιδαύρου και Μυστρά, στη Γλυφάδα Αττικής, και φέρεται ότι ανήκει σε αυτόν, και β) απορρίφθηκε παρέμβαση του αναιρεσιδόντος υπέρ του κύρους της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής αποφάσεως.
3. Επειδή νομίμως χωρεί η συζήτηση της υποθέσεως αν και δεν παρίσταται ο

αναιρεσίβλητος, εφόσον από την 3207/27.12.2006 έκθεση του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθήνας Γ. Κ. προκύπτει ότι επέδωσε στη σύνοικο μητέρα του την ημερομηνία αυτή ακριβές αντίγραφο της κρινόμενης αιτήσεως καθώς και την από 20.6.2006 πράξη του Προέδρου του Ε΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία ορίστηκε η δικάσιμος της υποθέσεως και ο εισηγητής.

4. Επειδή στο άρθρο 150 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97Α΄), ορίζεται ότι: «1. Τα έγγραφα ... πρέπει απαραίτητως να προσάγονται στο δικαστήριο ως την προηγούμενη ημέρα εκείνης κατά την οποία γίνεται η πρώτη συζήτηση της υπόθεσης ...» και στο άρθρο 57 του π.δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (ΦΕΚ 8Α΄) ότι: «1. Το Συμβούλιο, όταν δέχεται την αίτηση αναιρεί την απόφαση που έχει προσβληθεί και οι διάδικοι επανέρχονται στην κατάσταση που υπήρχε πριν από αυτήν .... 2. Αν αναιρεθεί, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η απόφαση που έχει προσβληθεί, το Συμβούλιο παραπέμπει την υπόθεση είτε στο δικαστήριο που είχε εκδώσει την απόφαση είτε σε άλλο ομοειδές και ομοιοβάθμιο, εκτός αν η υπόθεση δεν χρειάζεται διευκρίνιση κατά το πραγματικό οπότε αποφασίζει και περαιτέρω κατ' αυτήν. Σε καμία περίπτωση το δικαστήριο της παραπομπής δεν μπορεί να αποστεί από την απόφαση του Συμβουλίου ως προς τα ζητήματα που κρίθηκαν από αυτό». Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές αν το Συμβούλιο της Επικρατείας δεχθεί την αίτηση αναιρέσεως που έχει ασκηθεί ενώπιον αυτού, εξαφανίσει τη δικαστική απόφαση η οποία προσβλήθηκε με αυτήν και παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του δικαστηρίου της ουσίας, η υπόθεση, συνεπώς και οι διάδικοι, ανεξαρτήτως του ειδικότερου λόγου για τον οποίο αναιρέθηκε η δικαστική απόφαση, επανέρχονται στην κατάσταση στην οποία ευρίσκονταν πριν τη συζήτηση η οποία κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως που αναιρέθηκε. Επομένως, οι διάδικοι μπορούν να προβούν, ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής, σε οποιαδήποτε διαδικαστική ενέργεια, έστω και αν αυτή είναι κατά το νόμο επιτρεπτή μόνο μέχρι την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως, διότι ενόψει των ανωτέρω συνεπειών της αναιρέσεως της δικαστικής αποφάσεως, η ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής συζήτηση της υποθέσεως δεν είναι νέα, αλλά επέχει θέση πρώτης συζητήσεως της υποθέσεως αυτής. Τούτων έπεται ότι οι διάδικοι ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής μπορούν, τηρούντες τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν ως προς την προθεσμία και τις λοιπές διαδικαστικές προϋποθέσεις, να προβάλουν νέους πραγματικούς ισχυρισμούς καθώς και να επικαλεσθούν και να προσκομίσουν νέα αποδεικτικά στοιχεία, έστω και αν η προβολή νέων ισχυρισμών καθώς και η επίκληση και προσκομιδή νέων αποδεικτικών στοιχείων επιτρέπεται, κατά το νόμο, μόνο μέχρι την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως (ΣτΕ Ολ. 1470/1990). Κατά τις αυτές εξάλλου διατάξεις, το δικαστήριο της παραπομπής οφείλει να συμμορφωθεί προς την αναιρετική

- απόφαση και δεν μπορεί να αποφανθεί διαφορετικά για τα ζητήματα που έχουν κριθεί με την απόφαση αυτή, την ίδια δε υποχρέωση έχει και το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν δικάζει αίτηση αναιρέσεως κατά της απόφασης που εκδόθηκε από το δικαστήριο της παραπομπής (ΣτΕ 173, 174/1990).
5. Επειδή εν προκειμένω, το δικαστήριο που εξέδωσε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση επελήφθη της υποθέσεως ύστερα από την παραπομπή της σε αυτό με την 2527/2003 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία αναιρέθηκε η 1411/2000 απόφασή του για εσφαλμένη ερμηνεία του νόμου. Ειδικότερα, με την αναιρετική απόφαση έγινε δεκτό ότι κατά την έννοια των παρ. 2 και 4 του άρθρου 17 του Συντάγματος, 7 παρ. 1 και 8 παρ. 1 του ν.δ. 727/1971 (ΦΕΚ1 Α'), 7 παρ. 1 ε' και 4 του ν. 301/1976 (ΦΕΚ 91Α) και 18 παρ. 1, 2 και 3 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α') Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η συντέλεση της απαλλοτριώσεως επέρχεται είτε με την καταβολή της αποζημιώσεως στον δικαιούχο είτε με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποιήσεως για την παρακατάθεση της οφειλομένης αποζημιώσεως, εφ' όσον όμως η δημοσίευση αυτή διενεργηθεί μέσα στην τασσόμενη από το Σύνταγμα προθεσμία του ενός και ημίσεος έτους από την δημοσίευση της δικαστικής αποφάσεως, με την οποία καθορίζεται η ανωτέρω αποζημίωση. Άλλως, σε περίπτωση δηλαδή δημοσιεύσεως της γνωστοποιήσεως αυτής μετά την παρέλευση του κρίσιμου χρόνου, αυτή δεν επάγεται την έγκυρη συντέλεση της απαλλοτριώσεως, η οποία, ως εκ τούτου, θεωρείται αυτοδικαίως αρθείσα. Ως χρόνος δε δημοσιεύσεως της γνωστοποιήσεως αυτής θεωρείται είτε η ημερομηνία την οποία φέρει το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως σε περίπτωση κατά την οποία συμπίπτει με την πραγματική κυκλοφορία του, δηλαδή με την ημέρα κατά την οποία έγινε δυνατή η ελεύθερη διάθεση αντιτύπων του φύλλου σε κάθε ενδιαφερόμενο, η ημερομηνία αυτή, αν δε η ημερομηνία που φέρει το προαναφερόμενο φύλλο δεν συμπίπτει με την κατά τα ανωτέρω ημέρα πραγματικής κυκλοφορίας του, η τελευταία αυτή. Συνεπεία δε της κρίσεως αυτής αναιρέθηκε η ανωτέρω δικαστική απόφαση, με την οποία είχε αντιθέτως γίνει δεκτό ότι κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων κρίσιμη είναι μόνον η ημερομηνία την οποία φέρει το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και όχι η μη συμπίπτουσα με αυτήν ημερομηνία πραγματικής κυκλοφορίας του και είχε απορριφθεί ως μη ουσιώδης ο ισχυρισμός του αναιρεσίβλητου, φερομένου ως κυρίου του επίδικου απαλλοτριωθέντος ακινήτου κατά τα εκτιθέμενα στη σκέψη 2, ότι η απαλλοτρίωση είχε αυτοδικαίως αρθεί, διότι το φύλλο 780 Δ' της 1.11.1999, στο οποίο είχε δημοσιευθεί η ειδοποίηση της παρακαταθέσεως της οφειλόμενης λόγω της απαλλοτριώσεως αυτής αποζημιώσεως, είχε πράγματι κυκλοφορήσει την 4.11.1999, δηλαδή μετά την πάροδο ενός και ημίσεως έτους από την 30.4.1998, ημερομηνία δημοσίευσης της 854 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία είχε καθοριστεί η προσωρινή τιμή

- μονάδας για τον υπολογισμό της αποζημίωσης.
6. Επειδή, μετά την ανωτέρω αναιρετική απόφαση 2527/2003 του Συμβουλίου της Επικρατείας, το Διοικητικό Εφετείο Πειραιά, στο οποίο παραπέμφθηκε με αυτήν η υπόθεση, όφειλε, κατά τα εκτιθέμενα στη σκέψη 4, αφ' ενός μεν να μην αποφανθεί διαφορετικά για το κριθέν με την ανωτέρω απόφαση ζήτημα του χρόνου δημοσιεύσεως της γνωστοποιήσεως για την παρακατάθεση της αποζημιώσεως, αφ' ετέρου δε να θεωρήσει την ενώπιον αυτού συζήτηση της υποθέσεως ως πρώτη.
  7. Επειδή προβάλλεται ότι κατ' εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου έγινε δεκτό με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι χρόνος δημοσιεύσεως της γνωστοποιήσεως για την παρακατάθεση της αποζημιώσεως είναι, αν η ημερομηνία που φέρει το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως όπου η ανωτέρω γνωστοποίηση έχει δημοσιευθεί δεν συμπίπτει με εκείνη της πραγματικής κυκλοφορίας του αυτή η τελευταία. Η κρίση όμως αυτή αποτελεί συμμόρφωση προς την ανωτέρω αναιρετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και, συνεπώς ο προβαλλόμενος λόγος, με τον οποίο δεν αμφισβητείται η συμμόρφωσή της, αλλά η κρίση της αναιρετικής αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.
  8. Επειδή προβάλλεται ότι ως πρώτη συζήτηση της υποθέσεως είναι κατά νόμον η γενομένη την 4.7.2000, ύστερα από την οποία εκδόθηκε η αναιρεθείσα με την ανωτέρω απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1411/2000 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά και ότι, συνεπώς, κατά παράβαση του άρθρου 150 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας έγιναν δεκτά με την αναιρεσιβαλλόμενη τα προσκομισθέντα μετά την ημερομηνία αυτή, και μάλιστα για πρώτη φορά ενώπιον της εκδούσης την προαναφερόμενη αναιρετική απόφαση αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ημερομηνία της πραγματικής κυκλοφορίας του ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευθεί η γνωστοποίηση για την παρακατάθεση της αποζημιώσεως. Δεδομένου όμως ότι, κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη 4, πρώτη συζήτηση της υποθέσεως μετά την ανάριση της αποφάσεως είναι η ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής της υποθέσεως με την αναιρετική απόφαση και όχι εκείνη ύστερα από την οποία εκδόθηκε η αναιρεθείσα απόφαση, ο προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.
  9. Επειδή από καμία διάταξη δεν απαγορεύεται από το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ασκείται ένα ένδικο βοήθημα ή μέσο, ο ορθός χαρακτηρισμός του, κατόπιν δε αυτού, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και η παραπομπή του, εάν κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, στο αρμόδιο δικαστήριο (άρθρο 34 ν. 1968/1991, ΦΕΚ 150 Α'). Είναι, συνεπώς, απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος αναίρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι κατά παράβαση νόμου με την αναιρεσιβαλλόμενη το ασκηθέν από τον αναιρεσίβλητο ως «αίτηση» ένδικο βοήθημα χαρακτηρίστηκε προσφυγή.
  10. Επειδή, εφ' όσον δεν προβάλλεται άλλος λόγος αναίρέσεως, η κρινόμενη

αίτηση είναι απορριπτέα.